

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Műszerezés és méréstechnika szenzorokkal

Egyetemi tanév: 2025/2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
1.2. Kar	FIZIKA KAR
1.3. Intézet	FIZIKA INTÉZET - MAGYAR TAGOZAT
1.4. Szakterület	Fizika
1.5. Képzési szint	Licensz
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Fizika informatika

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Műszerezés és méréstechnika szenzorokkal Sisteme și instrumentație cu senzori Systems and Instrumentation with Sensors	A tantárgy kódja	FLM5602
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	lect. dr. Gere István		
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	lect. dr. Gere István		
2.4. A laboratóriumi gyakorlatért felelős tanár neve	lect. dr. Gere István		
2.5. Tanulmányi év	3	2.6. Félév	6
2.7. Értékelés módja	E	2.8. Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből:			
3.2. előadás	2	3.3. szeminárium	1	3.4. laboratóriumi gyakorlat	1
3.5. Tantervben szereplő összóraszám			48	melyből:	
3.6. előadás	24	3.7. szeminárium	12	3.8. laboratóriumi gyakorlat	12
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összóraszámmal)					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					20
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					4
3.9. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					102
3.10. A félév összóraszám					150
3.11. Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	Nincsenek
---------------	-----------

4.2. Kompetenciabeli	1. Az érzékelők működését meghatározó mechanikai, hőtani, villamosságtani és optikai jelenségek alapos ismerete2. Az "Elektronika I-II", az "Elektronikus számítógépek", és a "Mikrovezérlők alkalmazásai a fizikában" tantárgyak alaptörvényeinek és összefüggéseinek, illetve jellemző fizikai mennyiségeinek és azok mértékegységeiknek ismerete3. A mérőkészülék és a szakeszköztár helyes kezelése4. A jellemző fizikai mennyiségeinek és azok mértékegységeiknek ismerete, egyszerű áramkörtervezési és elemzési képesség, programozási alapismeretek
----------------------	---

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Tábla és alkalomszerűen számítógép, illetve multimédiás eszközök
5.2. A szeminárium lebonyolításának feltételei	Tábla és alkalomszerűen számítógép, illetve multimédiás eszközök
5.3. A laboratóriumi gyakorlatok lebonyolításának feltételei	A tantárgyra jellemző szakeszköztár (komplex szenzorkészlet, egyenáramú tápforrások, multiméterek, breadboard és jumper készlet, összekötő kábelek, érzékelők, fényforrások, mikroszkópok, kamerák, mikrokontrollerek, stb.) és alkalomszerűen tábla, számítógép, illetve multimédiás eszközök

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai- / kulcs-kompetenciák	C1. A fizika törvényeinek és elveinek megfelelő azonosítása és használata.C2. Adatelemző és adatfeldolgozó szoftvercsomagok és informatikai rendszerek használata.C3. Fizika feladatok adott feltételek mellett történő megoldása, numerikus és statisztikai módszerek segítségével.C4. Fizikai ismeretek alkalmazása úgy kapcsolódó területekről származó feladatokban, mint megszokott laboratóriumi eszközökkel végzett kísérletek esetén.C5. Oktató, tudományos és népszerűsítő jellegű információk elemzése és kommunikálása a fizikában. Szoftverek és virtuális eszközök fejlesztése és használata fizikai feladatok megoldásában.C6. Fizikai kérdések interdiszciplináris megközelítése.
Transzverzális kompetenciák	CT1. Szakmai feladatok hatékony és felelősségteljes ellátása a deontológiai jogszabályok betartásával.CT2. Csapatmunkában való hatékony részvétel különböző beosztásokban. A szakmai szerepek és felelősségek munkacsoporton belüli azonosítása, hatékony kommunikációs technikák alkalmazása, illetve csapatmunkában való hatékony részvétel különböző beosztásokban.CT3. Az információk, a kommunikációs források és a szakmai képzések hatékony felhasználása úgy anyanyelven, mint idegennyelven is. Továbbtanulásra való lehetőségek felismerése, az erőforrások és a tanulási technikák kamatoztatása a szakmai előmenetel érdekében.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1. A tantárgy általános célkitűzése	A gyakorlati mérés technika alapismereteinek az elsajátítása. Az érzékelőkre és mérés technikájukra jellemző elméleti és kísérleti módszerek megismerése és elsajátítása
7.2. A tantárgy sajátos célkitűzései	A logikus gondolkodás és a gyakorlati érzék fejlesztése, illetve a jellegzetes szakeszköztár helyes kezelésének és használatának elsajátítása. A szakterületre jellemző jelenségek, alaptörvények és fizikai mennyiségek megismerése, megértése, illetve elsajátítása.

8. A tantárgy tartalma

8.1. Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
--------------	----------------------	--------------

1. Témakör és fogalomtisztázás (a mérési tevékenységek a fizikában, a szenzorisztika a fizikában és viszonya más természettudományokhoz, meghatározások, jellemzők, terminológia és alapfogalmak) 2. Méréstechnikai alapáramkörök 3. Mechanikai mennyiségek érzékelése (mozgásérzékelés, kapacitív szenzorok, piezoelektromos szenzorok, szintmérés, nyomásmérés, alkalmazások) 4. Hőmérsékletérzékelők (folyadékos hőmérő, bimetál, hőelem, félvezetős hőmérsékletérzékelők, 5. Fényérzékelők (fotosokszorozó és fotocella, az optikai pirómetér, alkalmazások) 6. Elektromos és mágneses érzékelők (Hall szenzorok) 7. Érzékelők az atom- és magfizikában	Előadás, dialógus, magyarázat, táblai levezetések, alkalomszerűen kísérletes szemléltetés és/vagy vetítéses bemutatás	A jelenlét nem kötelező, de ajánlott. A tananyag (könyvészet, jegyzetek, táblavázlatok) és egyéb segédanyagok a tantárgy MaFIEdu moodle oldalán érhetők el
---	---	--

Könyvészet

1. S. D. Anghel: Măsurători electronice și traductoare, UBB, 1996
2. S. D. Anghel - Principii ale proceselor de masurare cu senzori, Presa Universitară Clujeană, 2016
3. P. Elgar: Sensors for Measurement and Control, Addison Wesley Longman, 1998
4. J.G. Webster: The measurement, instrumentation and sensors handbook, CRC Press 1999
5. Bârlea, N.-M.: Fizica Senzorilor, Ed. Alabastră, Cluj-Napoca 2000
6. www.arduino.cc
7. Harsányi Reka, Juhász Márton András: Fizikai számítástechnika, elektronikai alapok és Arduino programozás, TypoTex kiadó 2014
8. Ruzsinszki Gábor: Programozható elektronikák 2017
9. Bánki Pál, Lovas Antal: Szenzorika és anyagai, TypoTex 2014
10. Kimmo Karvinen, Tero Karvinen: Getting Started with Sensors - Measure the World with Electronics, Arduino, and Raspberry Pi, Maker Media Inc 2014

8.2. Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Könyvészet		

8.3. Laboratóriumi gyakorlatok	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Munkavédelem és belső szabályzat, a gyakorlatok és a műszerezés ismertetése. 2. Az áramváltó tanulmányozása 3. A lineáris és rotációs potencióméter tanulmányozása 4. A változtatható kondenzátor tanulmányozása 5. A lineáris differenciális transzformátor tanulmányozása 6. A Reed kapcsoló tanulmányozása 7. Mérlegcellák tanulmányozása 8. Egy hőelem kísérleti tanulmányozása 9. Projektbemutatók - kiértékelés / minősítés	Kísérletezés, magyarázat, megbeszélés	A jelenlét kötelező. A gyakorlati útmutatók a tantárgy MaFIEdu moodle oldalán érhetők el
Könyvészet https://atom.ubbcluj.ro/moodle/		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

A tantárgy célkitűzések felállításánál, annak tartalmi tervezésénél és a sikeres teljesítési feltételek megadásánál az iskolai oktatás és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem földrajzi szomszédságában és vonzáskörében található tudományegyetemek tanterveit és tananyagait, illetve a kutatóintézetek és a különböző magáncégek vagy magánvállalatok munkapiaci igényeit vettük figyelembe.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1. Értékelési kritériumok / 10.2. Értékelési módszerek / 10.3. Aránya a végső jegyben
10.4. Előadás	A szakismeretek megértése és elsajátítása és a tantárgyi kompetenciák megszerzésének mértéke / Feleletválasztós félév végi írásbeli teszt / 50 % arányban Szakdolgozat és bemutató projekt készítése egy adott szenzorisztikai témakörben / A téma megfelelő körbenjárása és érthető bemutatása, a dolgozat és a bemutató szakszerű felépítése, stb. / 50 %
10.5. Szeminárium	
10.6. Laboratóriumi gyakorlatok	Az előzetes felkészülés és a munka menetének megfigyelése / Szóbeli ellenőrzés, az órai munkavégzés követése, a leadott kiértékelő jelentések ellenőrzése, kijavítása és kiértékelése
10.7. A teljesítmény minimumkövetelményei	
1. Az alapfogalmak ismerete2. A szakesszkoztar helyes használata3. Egyenként legalább 5-ös osztályzat elérése az írásbeli teszten, a szakdolgozat bemutatásán és a leadott laboratóriumi kiértékelő jelentések összesítésén	

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok / Sustainable Development Goals)

Nem alkalmazható

Előadás felelőse	Szeminárium felelőse	Laborgyakorlat felelőse
lect. dr. Gere István	lect. dr. Gere István	lect. dr. Gere István
Kitöltés dátuma	Az intézeti jóváhagyás dátuma	Intézetigazgató
2025-06-19	2025-06-19	conf. dr. Járai-Szabó Ferenc